درس ۲

۱	**دعا**

سرگروه: دعا کنید و گروه خود و این دوره مربوط به بنای کلیسای مسیح را به حضور خداوند بیاورید.

۲	**در میان گذاشتن برکات (۲۰ دقیقه)** **مرقس**

به نوبت و به طور خلاصه برکات یکی از رازگاهان خود را از قسمت مشخص شده (مرقس ۴: ۲۰- ۷: ۳۷) با دیگران **در میان بگذارید** (یا از روی یادداشت‌های رازگاهان آن روز **بخوانید**).
به کسی که برکاتش را بازگو می‌کند گوش دهید. به حرفهایش اهمیت دهید و او را بپذیرید، در مورد آنچه در میان میگذارد، بحث نکنید.

۳	**حفظ کردن (۵ دقیقه)** **عنوان مجموعه: شخصیت مسیحی**

مرور: دو نفری مرور کنید. پاکی: اول پطرس ۲: ۱۱

۴	**بررسی کتاب‌مقدس (۸۵ دقیقه)** **مقدمه‌ای بر انجیل یوحنا**

این قسمت بررسی کتاب‌مقدس را مطالعه کرده، در مورد آن با یکدیگر گفتگو کنید.
آیات مطرح شده در این درس از انجیل یوحنا می باشند مگر اینکه به محل دیگری اشاره شده باشد.

الف - نویسنده انجیل یوحنا

عامل اصلی در نگارش انجیل یوحنا، خدای روح‌القدس می‌باشد (دوم تیموتاؤس ۳: ۱۶؛ دوم پطرس ۱: ۲۰- ۲۱) و نویسنده آن یوحنا می‌باشد.

۱- نویسنده یك یهودی بود.

الف) او با نقشه اسرائیل آشنایی داشت. به‌عنوان مثال او مکان‌هایی مانند قانا، کفرناحوم، و بیت صیدا در جلیل، عینون نزدیك سالیم (۳: ۲۳)، دهکده افرایم (۱۱: ۵۴) و مخصوصاً اورشلیم را می‌شناخت. او همچنین می‌دانست که "بیت عنیا در آن طرف رود اردن" (۱: ۲۸)، از بیت‌عنیایی که تنها دو مایل از اورشلیم فاصله دارد (۱۱: ۱۸)، متفاوت می‌باشد.

ب) او از موقعیت سیاسی حاکم در اسرائیل در آن زمان، آگاهی داشت. به‌عنوان مثال، او می‌دانست که بسیاری از یهودیان در میان ملل بت‌پرست زندگی می‌کنند (۱۱: ۵۲)، و اینکه "یهودیان با سامریها معاشرت نداشتند" (۴: ۹) و رومیان بر یهودیان حاکمیت داشتند (۱۱: ۴۸). او همچنین می‌دانست که سنهدرین یهود هیچ نوع قدرت سیاسی جهت محکوم کردن یك فرد به مرگ را نداشت و چنین تصمیمی را حاکم رومی می‌بایست اتخاذ کند (۱۸: ۲۸، ۳۱).

پ) او به‌طور کامل با عهدعتیق به زبانهای عبری و یونانی آشنایی داشت، زیرا از هر دو زبان در نقل قولهای خود استفاده می‌کند.

ت) او به اعتقادات یهودیان و سامریان اشاره می‌کند، به‌عنوان مثال: "نجات از یهود است" (۴: ۲۲) و "یهودیان در کوه جرزیم و نه در اورشلیم خدا را عبادت می‌کنند" (۴: ۲۰).

ث) او در مورد اعیاد مذهبی یهود آگاهی داشت، به‌عنوان مثال: "روز تهیه" (۱۹: ۳۱)، "عید فصح"، "عید خیمه ها" (۷: ۲) و "عید تجدید" (۱۰: ۲۲).

ج) او رسوم یهود را به‌گونه‌ای طبیعی معرفی و تشریح می‌کند. به‌عنوان مثال در جشنهای عروسی آن زمان بر طبق رسم یهود، ابتدا شراب خوب را به میهمانان می‌دادند و بعد شراب بد و کم ارزش را (۲: ۱۰). یا بر اساس رسم یهود، شخص مرده را در پارچه‌ای کتانی می‌پیچیدند، و در لابلای آن مواد خوشبو قرار داده، پارچه‌ای به دور سر او می‌بستند، و او را در غار یا مقبره‌ای گذاشته، سنگی بزرگ در قسمت ورودی مقبره قرار می‌دادند (۱۱: ۳۸، ۴۴؛ ۱۹: ۴۰).

۲- نویسنده یك شاهد عینی بود.

نویسنده، اعمال عیسی را با چشمان خود دیده بود. او از زمان وقوع اتفاقات آگاه بود، و در بسیاری مواقع ساعات دقیق آن را نیز قید کرده است. با توجه به این که او انجیل خود را در اواخر قرن اول خطاب به یهودیان نوشت، به احتمال زیاد از روش محاسبه زمانی رومیان استفاده کرده است، به این معنا که او زمان را از نیمه شب یا از ظهر محاسبه کرده است. به‌عنوان مثال، او به یاد دارد که اولین باری که عیسی را ملاقات کرد، یك روز پس از تعمیدش بود. و این ملاقات در حدود ساعت دهم بود که معادل با ساعت ۱۰ صبح می‌باشد (۱: ۳۵، ۳۹).
زمانی که عیسی شعمون را "پطرس" نامید، او سخنان عیسی را دقیقاً به یاد می‌آورد (۱: ۴۲). او همچنین سخنانی را که عیسی به دیگر شاگردان خود گفت، زمانی که او آنها را به پیروی از خود دعوت کرد و همینطور بسیاری از موعظه‌های او را دقیقاً به یاد دارد. با مطالعه انجیل یوحنا این احساس در ما ایجاد می‌شود که گویا نویسنده آن، نه تنها سخنان عیسی را شنیده بود، بلکه احتمالاً آنها را یادداشت‌برداری کرده و حتی آنها را به خاطر سپرده بود.

۳- نویسنده یکی از دوازده شاگرد عیسی بود.

نویسنده از اعمال، سخنان و احساسات شاگردان عیسی آگاهی داشت. به‌عنوان مثال، او می‌دانست که شاگردان از گفتگوی عیسی با یك زن متعجب شدند (۴: ۲۷)، یا زمانی که عیسی بر روی آب راه رفت، ترسان شدند (۶: ۱۹).

۴- نویسنده، یوحنای رسول بود.

الف) نویسنده هیچوقت خود را به اسم معرفی نمی‌کند، بلکه خود را "شاگردی که عیسی او را محبت کرد" معرفی می‌کند. او شاگردی بود که در شام آخر به سینه عیسی تکیه زد (۱۳: ۲۳). و به‌عنوان شاگرد عیسی بر آنچه که دیده و شنیده بود، شهادت داد (۲۱: ۲۰- ۲۴).

ب) نویسنده یکی از از اولین شاگردان عیسی بود. بر طبق یوحنا ۱: ۳۵- ۴۰ و مرقس ۱: ۱۶- ۲۰، اولین شاگردان عیسی، اندریاس و برادرش شمعون پطرس، یعقوب و برادرش یوحنا بودند. بر اساس اعمال فصل ۱۲، یعقوب به‌دستور هیرودیس کشته شد و بر طبق یوحنا ۲۱: ۱۸- ۱۹، پطرس در آن زمان شهید شده بود. بنابراین به احتمال زیاد نویسنده انجیل یوحنا، خودِ یوحنا می‌باشد که شخصاً شاهد عینی اتفاقات آن زمان بوده است.

پ) نویسنده، پسر زبدی بود. بر طبق متی ۲۷: ۵۶، مرقس ۱۶: ۱ و یوحنا ۱۹: ۲۵، اسم مادرش به احتمال زیاد سالومه بود که احتمالاً خواهر مریم، مادر عیسی بود. اگر این نکته صحت داشته باشد، بر اساس آن عیسی پسر خاله یوحنا بود. قبل از اینکه یوحنا پیرو عیسی باشد، از یحیای تعمیددهنده پیروی می‌کرد. بر طبق یوحنا فصل ۱، او عیسی را روز پس از تعمیدش ملاقات کرد. و به مدت یك سال پس از آن به کار ماهیگیری در قایق پدرش، ادامه داد. و پس از آن وقتی که عیسی او را دعوت کرد تا شاگرد او باشد، او کار ماهیگیری خود را ترك کرد تا "صیاد مردم" گردد (متی ۴: ۱۹).

ت) یوحنا و برادرش یعقوب افرادی احساساتی، عصبی، تندخو و عجول معرفی می‌شوند، زیرا مرقس ۳: ۱۷ آنها را "پسران رعد" خطاب کرده است. به‌عنوان مثال، در لوقا ۹: ۴۹- ۵۴، یوحنا نه تنها در خدمت یك شخص دیگر مداخله می‌کند، بلکه زمانی که مردم یك دهکده سامری، عیسی و شاگردانش را راه ندادند، یوحنا و یعقوب بسیار عصبانی شده، خواهان آن بودند که داوری هر چه سریع‌تر بر آن شهر بیاید. ایشان گفتند: "ای خداوند، آیا می‌خواهی بگوییم که آتش از آسمان باریده، اینها را فرو گیرد؟"

ث) یوحنا یکی از رسولان بسیار مهم بود. بر طبق اناجیل و کتاب اعمال رسولان، یوحنا غالباً همراه با پطرس بود. پس از قیام مسیح، یوحنا به همراه پطرس و یعقوب، برادر عیسی، یکی از سه "رکن کلیسا" بود (غلاطیان ۲: ۹؛ اعمال ۱۵: ۶). هنگامی که یهودیان در سال ۶۶ میلادی، بر علیه روم شورش کردند، به احتمال زیاد یوحنا و تمام مسیحیان، شهر اورشلیم را ترك کردند. بر اساس تاریخ کلیسا، یوحنا جهت زندگی و خدمت به افسس رفت.

ب- تاریخ و مکان نگارش انجیل یوحنا

۱- مکان نگارش انجیل یوحنا

بر اساس نوشته ایرنیوس، پدر کلیسا، که در سال ۱۷۰ میلادی می‌زیست، انجیل یوحنا زمانی به نگارش در آمد که یوحنا در افسس که یکی از شهرهای ترکیه امروزی می‌باشد، زندگی می‌کرد.

۲- تاریخ نگارش انجیل یوحنا

الف) انجیل یوحنا قبل از سال ۱۱۰ میلادی به نگارش در آمد
پدر کلیسا، ایرنیوس، که در سال ۱۷۰ میلادی می‌زیست، نوشت: "کلیسای افسس توسط پولس بنیان گذاشته شد و یوحنا تا زمان تراژان، امپراطور روم به‌طور دائم در آنجا ماند". تراژان بین سالهای ۹۸ الی ۱۱۷ میلادی فرمانروایی کرد. نوشته های ایگنانیوس، پدر کلیسا، که در سال ۱۱۰ میلادی شهید شد، به وضوح نشاندهنده این حقیقت است که او انجیل لوقا را مطالعه کرده بود. بنابراین انجیل لوقا به احتمال زیاد قبل از پایان قرن اول به نگارش در آمده بود.

ب) انجیل یوحنا پس از سال ۷۰ میلادی به نگارش در آمد
یوحنای رسول مطالب سه انجیل دیگر را با این فرض که مردم از مطالب آنها آگاهند، تکرار نمی‌کند. هدف او این بود که به‌طور خاص در رابطه با آن اموری بنویسد که در اناجیل دیگر ثبت نشده، و مردم ترغیب را می‌کرد که به عیسی به‌عنوان مسیح موعود ایمان بیاورند و به الوهیت کامل او پی ببرند. بنابراین انجیل یوحنا احتمالاً بعد از اناجیل دیگر پس از سال ۶۳ میلادی به نگارش در آمده است. با توجه به اینکه یوحنا در رابطه با افراد معروفی چون پطرس و پولس سخن نمی‌گوید، به‌نظر می‌رسد که این افراد وفات یافته بودند. در رابطه با خرابی اورشلیم و معبد آن نیز هیچ گونه اشاره‌ای در این انجیل نشده است. بنابراین انجیل یوحنا به احتمال زیاد چند سال پس از خرابی اورشلیم در سال ۷۰ میلادی، نوشته شده است.

پ) نتیجه می‌گیریم که انجیل یوحنا بین سالهای ۷۰ الی ۹۸ میلادی نوشته شد
کلمنت اسکندرانی، که یکی از پدران کلیسا بود و در سال ۱۹۰ میلادی می‌زیست، نوشت که یوحنا، حتی پس از بازگشتش از پطمس، به‌عنوان مسؤول اداری کلیساهایی که در منطقه افسس بودند، شخصی فعال بود. در این خصوص که انجیل یوحنا قبل یا بعد از تبعید یوحنا به پطمس نوشته شده است، آگاهی نداریم. همچنین در مورد اینکه این انجیل قبل یا بعد از کتاب مکاشفه نوشته شده است نیز اطلاعی نداریم.

پ- بخش بندی انجیل یوحنا

انجیل یوحنا را می‌توان به دو بخش تقسیم کرد: خدمت عمومی عیسی و خدمت خصوصی او. این دو بخش را نیز می‌توان به هفت قسمت تقسیم‌بندی کرد:

۱- بخش اول: خدمت عمومی عیسی

این بخش متشکل از فصل‌های ۱- ۱۲ می‌باشد. این بخش را می‌توان به سه قسمت زیر تقسیم کرد.

الف) اولین قسمت یوحنا: یوحنا فصل‌های ۱- ۶. قبل از عید خیمه‌ها (۷: ۲).
عیسی مسیح، به‌عنوان کلمه، خود را به گروه بسیاری از مردم آشکار ساخت ولی در نهایت از سوی آنان طرد شد.

۱) منصوب شدن عیسی مسیح: یوحنا ۱: ۱-۱۴. دسامبر سال ۲۶ میلادی الی آوریل سال ۲۷ میلادی (۴ ماه).
- § یوحنا ۱: ۱- ۱۴، جلال کلمه را قبل از خلقت جهان، در زمان خلقت، و پس از سقوط آن و همچنین مجسم شدن خدا بر زمین در عیسی مسیح را بیان می‌کند.
- § یوحنا ۱ : ۱۵ الی ۲: ۱۲ این حقیقت را بیان می‌کند که عیسی مسیح به‌عنوان کلمه، خود را به یحیی تعمیددهنده و شاگردان او آشکار ساخت.

۲) خدمت اولیه عیسی‌مسیح در یهودیه: یوحنا ۲: ۱۳ الی ۴: ۴۲. آوریل سال ۲۷ میلادی الی دسامبر سال ۲۷ میلادی (۸ماه).
- § یوحنا ۲: ۱۳ الی ۳: ۳۶ این حقیقت را بیان می‌کند که عیسی‌مسیح به‌عنوان کلمه، خود را به جمعی از مردم اورشلیم که نیقودیموس هم شامل آنها می‌شد، آشکار ساخت.
- § یوحنا فصل ۴، این حقیقت را بیان می‌کند که عیسی‌مسیح به‌عنوان کلمه، خود را به سامریان آشکار ساخت.

۳) خدمت بزرگ عیسی‌مسیح در جلیل: یوحنا ۴: ۴۳ الی ۶: ۷۱. دسامبر سال ۲۷ میلادی الی آوریل سال ۲۹ میلادی (۱۶ ماه).

- § یوحنا ۴: ۴۳- ۵۴ این حقیقت را بیان می‌کند که عیسی‌مسیح، به‌عنوان کلمه خود را بر مردم جلیل آشکار ساخت.
- § یوحنا فصل ۵ این حقیقت را بیان می‌کند که عیسی مسبح به‌عنوان کلمه، پس از انجام معجزه‌ای در بیت صیدا، در یهودیه از طرف مردم طرد شد.
- § یوحنا فصل ۶ این حقیقت را بیان می‌کند که عیسی مسیح به‌عنوان کلمه، پس از تغذیه ۵ هزار نفردر جلیل، از طرف مردم آن مکان طرد شد.

ب) دومین قسمت یوحنا: یوحنا فصل‌های ۷ الی ۱۰. از عید خیمه ها تا عید تجدید
عیسی مسیح به‌عنوان کلمه، به طور جدی از گناهکاران درخواست توبه می‌کند.

۱) خدمت عیسی‌مسیح در دوره کناره‌گیری: یوحنا ۷: ۱- ۹. از آوریل سال ۲۹ میلادی الی اکتبر سال ۲۹ میلادی (۶ ماه).

- § یوحنا ۷: ۱- ۹، این حقیقت را بیان می‌کند که عیسی مسیح به‌عنوان کلمه، در جلیل می‌گشت، ولی نهایتاً به طور مخفیانه به یهودیه رفت.

۲) خدمت مؤخرتر عیسی مسیح در یهودیه: یوحنا ۷: ۱۰ الی ۱۰: ۳۹. از اکتبر سال ۲۹ میلادی الی دسامبر سال ۲۹ میلادی (۲ ماه).

- § یوحنا ۷: ۱۰- ۵۳ بیانگر درخواست عیسی مسیح از جماعت واقع در معبد جهت توبه می‌باشد. او می‌فرماید: "هر که تشنه باشد، نزد من آید و بنوشد. کسی که به من ایمان آورد چنانکه کتاب می‌گوید، از بطن او نهرهای آب زنده جاری خواهد شد." (۳۷- ۳۸).
- § یوحنا ۸: ۱- ۵۹ بیانگر درخواست عیسی‌مسیح از زن زناکار جهت توبه می‌باشد. او می‌فرماید: "برو و دیگر گناه مکن" (۱۱). این قسمت همچنین بیانگر درخواست او از جمع مردم به جهت توبه است. او می‌فرماید: "من نور عالم هستم. کسی که مرا متابعت کند، در ظلمت سالك نشود بلکه نور حیات را یابد" (۱۲).
- § یوحنا ۹: ۱- ۴۱ بیانگر درخواست عیسی از کور مادرزاد جهت توبه می‌باشد. او می‌فرماید: "آیا تو به پسر خدا ایمان داری. تو او را دیده‌ای و آنکه با تو تکلم می‌کند همان است". (۳۵، ۳۷).
- § یوحنا ۱۰: ۱- ۳۹ بیانگر درخواست عیسی از فریسیان و شاگردان جهت توبه است. او می‌فرماید: "من شبان نیکو هستم. شبان نیکو جان خود را در راه گوسفندان می‌نهد. گوسفندان من آواز مرا می‌شنوند و من آنها را می‌شناسم و مرا متابعت می‌کنند (۱۱، ۲۷).

پ) سومین قسمت یوحنا: یوحنا ۱۰: ۴۰ الی ۱۲: ۵۰. پس از عید تجدید (۱۰: ۲۲).
عیسی مسیح به‌عنوان کلمه، از طریق دو معجزه تحت عناوین: زنده کردن ایلعازر و ورود مظفرانه‌اش به اورشلیم، به وضوح خود را به‌عنوان مسیحای موعود آشکار ساخت.

۱) خدمت عیسی‌مسیح در پیریه: یوحنا ۱۰: ۴۰ الی ۱۱: ۵۷. از دسامبر سال ۲۹ میلادی الی آوریل سال ۳۰ میلادی (۴ ماه).

- § یوحنا ۱۱: ۱- ۴۴. عیسی از طرف دیگر رود اردن تا بیت عنیا، که در نزدیکی اورشلیم می‌باشد جهت زنده کردن ایلعازر مرده سفر کرد.
- § یوحنا ۱۱: ۴۵- ۵۷ به شورای رهبران یهودی در سنهدرین اشاره می‌کند که در آن نقشه قتل عیسی را کشیدند.
- § یوحنا ۱۲: ۱- ۵۰ بیانگر تدهین عیسی در بیت عنیا و ورود مظفرانه‌اش به اورشلیم می‌باشد.

۲- بخش دوم: خدمت خصوصی عیسی مسیح

خدمت نهایی عیسی مسیح: یوحنا ۱۳ الی ۲۱. از آوریل سال ۳۰ میلادی الی می سال ۳۰ میلادی (۷ هفته).
این بخش متشکل از فصل‌های ۱۳ الی ۲۱ یوحنا می‌باشد و وقایع مربوط به هفت هفته آخر خدمت عیسی بر روی زمین را در بر می‌گیرد. این بخش را می توان به چهار بخش زیر تقسیم کرد.

الف) چهارمین قسمت یوحنا: یوحنا فصل ۱۳. شام آخر
عیسی به شاگردانش حکمی جدید داد که یکدیگر را محبت کنند. و این موضوع را از طریق شستن پاهای آنها به تصویرکشید.

ب) پنجمین قسمت یوحنا: یوحنا فصل‌های ۱۴ الی ۱۷. سخنان و دعای عیسی در شام آخر

- § در یوحنا فصل ۱۴، عیسی شاگردان خود را تسلی داده، به آنها وعده داد که حضور دائمی روح‌القدس با آنها بوده و
- § آنها با قوت روح، قادر به انجام کارهای بزرگی خواهند بود.
- § در یوحنا فصل ۱۵، عیسی شاگردانش را ترغیب کرد به اینکه دائماً در او بمانند، اجازه دهند که کلام او همیشه در آنها بماند، دعا کنند، میوه بسیار آوردند، یکدیگر را دوست داشته باشند، از احکام او اطاعت کنند و در جهان شهادت دهند.

- در یوحنا فصل ۱۶، عیسی به شاگردانش وعده داد که آنها را ترك نخواهد کرد بلکه روح‌القدس را بر آنها خواهد فرستاد و پس از قیامش، ایشان باز او را خواهند دید.
- در یوحنا فصل ۱۷، عیسی برای خود (۱- ۵)، برای شاگردانش (۶- ۱۹) و برای کلیسا در دنیا، دعا کرد (۲۰- ۲۶).

پ) ششمین قسمت یوحنا: یوحنا فصل‌های ۱۸ الی ۱۹. زحمات عیسی
- در یوحنا فصل ۱۸، عیسی دستگیر شده، در حضور حنا محاکمه شد، یکبار توسط پطرس انکار شده، پس از آن در حضور
- قیافا محاکمه گردید، سپس دو بار دیگر از سوی پطرس انکار شده و در نهایت محاکمه دیگری از او در حضور پیلاطس به عمل آمد.
- در یوحنا فصل ۱۹، عیسی از سوی سربازان رومی مورد شکنجه واقع شده، توسط یهودیان در مکانی به نام جلجتا (به مفهوم کاسه سر) مصلوب شد و پس از مرگش، توسط یوسف رامه‌ای و نیقودیموس در مقبره جدیدی دفن شد.

ت) هفتمین قسمت یوحنا: یوحنا فصل‌های ۲۰ الی ۲۱. قیام و ظهور عیسی
- در یوحنا فصل ۲۰، عیسی بر مریم مجدلیه، بر شاگردانش بدون حضور توما و یك هفته بعد به شاگردانش با حضور توما، ظاهر شد. در یوحنا ۲۰: ۳۰- ۳۱، نویسنده هدف از نگارش انجیل را بیان می‌کند.
- در یوحنا فصل ۲۱، عیسی بر هفت نفر از شاگردانش در کناره دریای جلیل ظاهر شد و شمعون پطرس را دوباره به خدمت گماشت. نویسنده پس از آن انجیل خود را با شهادت‌های همسوی متحد از مردم در رابطه با اعتبار تمام مطالب ثبت شده در انجیل یوحنا، خاتمه می‌دهد.

ت - هدف و عنوان انجیل یوحنا

یوحنای رسول به وضوح هدف خود را در یوحنا ۲۰: ۳۰- ۳۱ بازگو می‌کند. هدف او این است که خوانندگانش در ایمان خود به عیسی در مقام مسیحای موعود (مسح شده و وعده داده شده در طول عهدعتیق) و "پسر خدا" (در الوهیت کامل خود، کولسیان ۱: ۱۵؛ ۲: ۹)، رشد کنند. و بوسیله ایمان به او که واسط و میانجی بین خدا و انسان می‌باشد، صاحب حیات ابدی شوند.

در مقایسه با اناجیل دیگر، موارد خاصی به‌گونه‌ای مشخص در یوحنا ذکر شده‌اند که ذیلاً به آنها می‌پردازیم:
- در فصل ۱، عیسی به‌عنوان خدایی که انسان شد، نمایان شده است. او خدای غیر قابل رؤیت را به انسان آشکار ساخت.
- در فصل ۳، عیسی خود را به‌عنوان تنها پسر خدا، که توسط او خدا حیات جاودانی را به تمام ایمانداران عطا می‌کند، به نیقودیموس آشکار ساخت.
- در فصل ۵، عیسی این حقیقت را به فریسیان آشکار کرد که خدا پدر اوست و او با خدا یك می‌باشد (۵: ۱۷- ۱۸).
- در فصل ۷، عیسی به جماعتی که در اورشلیم بودند این حقیقت را آشکار ساخت که تنها اوست که می‌تواند تشنگی روحانی هر انسانی را بر طرف سازد (۷: ۳۷- ۳۹).
- در فصل ۸، عیسی این حقیقت را بر رهبران مذهبی یهود آشکار ساخت که تنها او می‌تواند مردم را از گناه و مرگ آزاد سازد. او ادعا کرد به اینکه تنها خودِ اوست که بدون گناه می‌باشد و هر که به او ایمان نیاورد در گناهان خود خواهد مرد (۸: ۴۶؛ ۲۴).
- در فصل ۱۲، عیسی خود را به‌عنوان پادشاهی که همه مردم را به سوی خود خواهد کشید، آشکار ساخت (۱۲: ۱۳، ۳۲).
- در فصل ۱۳، این حقیقت بر یوحنا آشکار شده بود که خدای پدر همه چیز را به دست پسرش سپرده است (یوحنا ۳: ۳۵؛ ۱۳: ۳) و هر که او را قبول کند، خدای پدر را نیز قبول می‌کند (۱۳: ۲۰).

۵	**دعا (۸ دقیقه)** **دعای در پاسخ به کلام خدا**

به نوبت در تمام گروه یا درحالیکه به گروه‌های دو یا سه نفری تقسیم شده‌اید با دعاهای کوتاه، حقایقی را که امروز یاد گرفته‌اید به حضور خدا بیاورید.

۶	**تکلیف منزل (۲ دقیقه)** **برای درس بعدی**

(**سر گروه:** رونوشت این تکلیف را بین اعضای گروه پخش کنید و یا آن را بخوانید تا همه آن را در دفتر یادداشت خود بنویسند.)

۱ - تعهد - نسبت به شاگردسازی و بنای کلیسا متعهد باشید.
۲ - برای یك فرد یا گروه، موضوع " مقدمه‌ای بر انجیل یوحنا " را موعظه کنید، تعلیم دهید یا بررسی کنید.
۳ - رازگاهان - هر روز نیمی از یك فصل از مرقس ۸: ۱- ۱۱: ۱۹ را بخوانید. از روش حقیقت محبوب استفاده کنید و یادداشت بردارید.
۴ - حفظ کردن - آیه حفظی جدید (محبت: مرقس۱۲: ۳۰- ۳۱) را حفظ کنید. هر روز آخرین ۵ آیه حفظی قبلی را مرور کنید.
۵ - دعا - در این هفته برای شخص یا موضوعی مشخص دعا کنید و شاهد کار خدا در آن مورد باشید (مزمور ۵: ۳).
۶ - آموخته های جدید مربوط به بنای کلیسای مسیح را وارد دفتر(یا پوشه) خود کنید. تمام یادداشت‌های خود در مورد رازگاهان، آیات حفظی، بررسی کتاب مقدس و این تکلیف منزل را در دفتر خود بنویسید.